

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 57 0 Ps 141734 24 Rev
Banjaluka, 30.01.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Jadranke Stanišić, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Rose Obradović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca „ProCredit Bank“ d.d. Sarajevo, [...], zastupanog po advokatskoj firmi „Sajić“ o.d. Banjaluka, [...], protiv tuženog „Lena“ d.o.o. Banjaluka, u stečaju, [...], zastupanog po punomoćniku Vanji Lakić, advokatu iz Banjaluke, [...], radi duga, vrijednost spora 523.536,83 KM i po protivtužbi tuženog „Lena“ d.o.o. Banjaluka, u stečaju, protiv tužioca „ProCredit Bank“ d.d. Sarajevo, radi naknade štete, vrijednost spora 472.128,90 KM, odlučujući o revizijama stranaka izjavljenim protiv presude Višeg privrednog suda broj 57 0 Ps 141734 24 PŽ od 09.10.2024. godine, na sjednici održanoj dana 30.01.2025. godine, donio je

PRESUDU

Revizije se odbijaju.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 141734 23 Ps od 05.07.2024. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužioca da mu tuženi nadoknadi sljedeće iznose:

a) na ime naknade za čuvanje stvari tuženog:

- iznos od 3.446,82 KM, u periodu od 19.10. do 31.10.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.11.2018. godine, pa do konačne isplate, iznos od 5.054,40 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.11. do 30.11.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 8.12.2018. godine, pa do konačne isplate, iznos od 5.222,88 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.12. do 31.12.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.01.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 6.963,84 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.01. do 31.01.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.02.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 6.289,92 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.02. do 28.02.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.03.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 6.963,84 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.03. do 31.03.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.04.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 6.739,20 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.04. do 30.04.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.05.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 6.963,84 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.05. do 31.05.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.06.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 6.739,20 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.06. do 30.06.2019. godine, sa zakonskom

zateznom kamatom od 08.07.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2.358,72 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.07. do 31.07.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.08.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.087,53 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.07. do 31.07.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.08.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.08. do 31.08.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.09.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.09. do 30.09.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.10.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.10. do 31.10.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.11.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.11. do 30.11.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.12.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.12. do 31.12.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.01.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.01. do 31.01.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.02.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.02. do 29.02.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.03.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.03. do 31.03.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.04.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.04. do 30.04.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.05.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.05. do 31.05.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.06.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.06. do 30.06.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.07.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.07. do 31.07.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.08.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.08. do 31.08.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.09.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.09. do 30.09.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.10.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.10. do 31.10.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.11.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.11. do 30.11.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.12.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.12. do 31.12.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.01.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.01. do 31.01.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.02.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.02. do 28.02.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.03.2021. godine, pa do konačne isplate i iznos od 1.579,50 KM, na ime naknade za čuvanje stvari u periodu od 01.03. do 31.03.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.04.2021. godine, pa do konačne isplate,

b) na ime izgubljene dobiti (zakupnine) i to:

- iznos od 6.065,54 KM, na ime izgubljene dobiti (zakupnine) za period od 19.10. do 31.10.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.10.2018. godine, pa do konačne

31.10.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.10.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 14.464,00 KM, na ime izgubljene dobiti (zakupnine) za period od 01.11. do 30.11.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.11.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 14.464,00 KM, na ime izgubljene dobiti (zakupnine) za period od 01.12. do 31.12.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.12.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 14.464,00 KM, na ime izgubljene dobiti (zakupnine) za period od 01.01. do 31.01.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.01.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 14.464,00 KM, na ime izgubljene dobiti (zakupnine) za period od 01.02. do 28.02.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.02.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 14.464,00 KM, na ime izgubljene dobiti (zakupnine) za period od 01.03. do 31.03.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 05.03.2021. godine, pa do konačne isplate,

c) na ime troškova održavanja nekretnine i zgrade i to:

- iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.11. do 30.11.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.12.2018. godine, pa do konačne isplate, iznos od 387,16 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.12. do 31.12.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.01.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 188,29 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.01. do 31.01.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.02.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 178,47 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.02. do 28.02.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.03.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 219,16 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.03. do 31.03.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.04.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 189,52 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.04. do 30.04.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.05.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 199,93 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.05. do 31.05.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.06.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 94,60 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.06. do 30.06.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.07.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 3,20 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.07. do 31.07.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.08.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 3,56 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.08. do 31.08.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.09.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.09. do 30.09.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.10.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.10. do 31.10.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.11.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.11. do 30.11.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.12.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.12. do 31.12.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.01.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 251,83 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.01. do 31.01.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.02.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 41,76 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.02. do 29.02.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.03.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 218,35 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.03.

do 31.03.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.04.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.04. do 30.04.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.05.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 435,19 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.05. do 31.05.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.06.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 199,93 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.06. do 30.06.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.07.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.07. do 31.07.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.08.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 42,04 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.08. do 31.08.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.09.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.09. do 30.09.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.10.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.10. do 31.10.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.11.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,91 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.11. do 30.11.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.12.2020. godine, pa do konačne isplate, iznos od 35,22 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.12. do 31.12.2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.01.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 2,90 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.01. do 31.01.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.02.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 110,91 KM, na ime troškova za utrošenu električnu energiju za period od 01.02. do 28.02.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.03.2021. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.10. do 31.10.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.11.2018. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.11. do 30.11.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2018. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.12. do 31.12.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.01.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.01. do 31.01.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 28.02.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.02. do 28.02.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.03.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.03. do 31.03.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.04.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.04. do 30.04.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.05.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.05. do 31.05.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.06.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,80 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.06. do 30.06.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.07.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,92 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.07. do 31.07.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.08.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.08. do 31.08.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.09.2019. godine, pa do konačne isplate, iznos od 39,78 KM, na ime troškova za usluge vodovoda i kanalizacije za period od 01.09. do 30.09.2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.10.2019. godine, pa do konačne

na ime troškova odvoza smeća za period od 01.02. do 28.02.2021. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.03.2021. godine, pa do konačne isplate,

d) na ime naknade za utrošenu električnu energiju za period od 01.05. do 15.10.2018. godine iznos od 3.872,21 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 16.10.2018. godine, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja, kao i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka, sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja presude, pa do konačne isplate.

Obavezan je tužilac da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 21.841,52 KM.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova preko dosuđenog iznosa.

Odbijen je protivtužbeni zahtjev tuženog da mu tužilac na ime naknade štete isplati iznos od 472.128,90 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 20.10.2020. godine, pa do konačne isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka.

Obavezan je tuženi da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 24.593,40 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja pa do konačne isplate.

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka po protivtužbi preko dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda broj 57 0 Ps 141734 24 Pž od 09.10.2024. godine, žalbe stranaka su odbijene i prvostepena presuda Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 141734 23 Ps od 05.07.2024. godine, potvrđena.

Odbijeni su zahtjevi stranaka za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu u odbijajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu pobija tužilac, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi nije dostavio odgovor na reviziju tužioca.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu u odbijajućem dijelu odluke o protivtužbenom zahtjevu pobija tuženi, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužilac u odgovoru na reviziju tuženog predlaže da se revizija odbije.

Revizije nisu osnovane.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da mu tuženi na ime duga plati iznos od 523.536,83 KM, sa zakonskim zateznim kamatama i troškovima postupka, kao i protivtužbeni zahtjev tuženog, da mu tužilac na ime naknade štete plati iznos od 472.128,90 KM, sa kamatama i troškovima postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da su parnične stranke dana 07.06.2018. godine zaključile ugovor o privremenom korištenju poslovnog prostora u P. koji se nalazi na parceli označenoj kao kč. broj 406/98 upisana u zk.ul broj 1189 k.o. P. (s.p.), odnosno kč. broj 137/2 i 137/4 upisanim u Pl broj 6734 k.o. P. (n.p), u naravi poslovna zgrada - pogon za proizvodnju konfekcije sa pratećim objektom - nadstrešnica za ugajlj i šljaku i MBTS i priključni dalekovod, vlasništvo tužioca, radi pripreme i realizacije procesa proizvodnje namještaja, na period od 12 mjeseci, bez naknade, a uz obavezu tuženog da snosi troškove komunalne prirode; da je tužilac dana 17.09.2018. godine dostavio tuženom obavijest o prekidu saradnje temeljem pomenutog ugovora, uz otkazni rok od 30 dana, te je pozvao tuženog da plati režijske troškove do dana isteka otkaznog roka, te obavijesti tužioca o datumu napuštanja poslovnih prostorija; da je rješenjem Okružnog privedenog suda u Prijedoru broj 67 0 Ps 000819 18 Ps od 10.01.2020. godine, potvrđeno rješenjem Višeg privrednog suda od 12.11.2020. godine, utvrđeno da je tužilac smetao tuženog u posljednjem mirnom posjedu poslovne zgrade i poslovnog kruga označeni kao kč. broj 406/98 upisana u zk.ul broj 1189 k.o. P. tako što je dana 19.10.2018. godine putem svojih radnika uz angažovanje radnika „Sector Security“ d.o.o. Prijedor, tajno i nasilno izvršio provaljivanje kapije kruga preduzeća i brava na svim poslovnim zgradama i kancelarijama, te izvršio zamjenu i postavljanje novih brava, nakon čega je uz asistenciju radnika „Sector Security“ d.o.o. Banjaluka istog dana zabranio ulaz zakonskim predstavnicima i radnicima „Lena“ d.o.o. Banjaluka uz zapljenu svih proizvodnih mašina, te je naloženo tužiocu ProCredit Bank d.d Sarajevo da uspostavi ranije stanje i zabranjeno mu je svako dalje slično ili isto smetanje; da je tužilac nakon raskida ugovora, sve do početka novembra 2018. godine tuženom ostavljao dodatne rokove za preuizmanje stvari i ispražnjenje prostorija; da je nad tuženim otvoren stečajni postupak dana 24.10.2022. godine.

Vještačenjem po vještaku ekonomske struke utvrđeno je da visina zakupnine koju bi tužilac ostvario davanjem u zakup nekretnina koje su bile predmet ugovora od 07.06.2018. godine, za period od 19.10.2018. godine do dana izrade nalaza, iznosi 425.521,54 KM, da zakonske zatezne kamate na iznos zakupnina počev od dospjelosti do dana izrade nalaza iznose 58.532,45 KM, da visina naknade za troškove čuvanja stvari tuženog u objektu tužioca, u istom periodu iznosi 89.426,19 KM, da zakonske kamate iznose 15.397,89 KM i da naknade komunalnih davanja sa kamatom iznose ukupno 10.259,30 KM.

Vještačenjem po vještaku mašinske struke, koji je vršio procjenu vrijednosti pokretnih stvari na dan 18.10.2018. godine, na osnovu popisa pokretne imovine po tipu, vrsti i količinama iz nalaza sačinjenog od strane vještaka Božidara Babića od 02.11.2018. godine i popisa od strane „Finwelt“ d.o.o. Banjaluka dana 11.01.2019. godine, utvrđeno je da vrijednost pokretnih stvari iznosi 313.975,67 KM, da vrijednost zatečene imovine na lokacijama P. i D. na dan 14.06.2022. godine iznosi 101.856,58 KM, da pad vrijednosti imovine usljed vremenske amortizacije i zastarjelosti, neredovnog održavanja i servisiranja, nepravilne demontaže, nepravilnog i neuslovnog skladištenja i po drugim osnovama iznosi 212.119,09 KM.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud nalazi da se potraživanje tužioca prema tuženom odnosi na stečajnu masu, jer se radi o imovinskom zahtjevu prema stečajnom dužniku, koje bi se inače, u slučaju priznavanja, svrstalo u opšti isplatni red, a istovremeno se ne tiče izlučenja nekog predmeta iz stečajne mase, odvojenog namirenja i dugova stečajne mase.

Kod nesporne činjenice da je nad tuženim otvoren stečajni postupak dana 24.10.2022. godine, da je rješenje suda o otvaranju stečaja objavljeno u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj: 108/22 od 04.11.2022. godine, prvostepeni sud zaključuje da je tužilac bio u obavezi da, nakon otvaranja stečajnog postupka nad tuženim, svoja potraživanja prijavi u stečajnom postupku, a kako na okolnost podnošenja prijave potraživanja u stečajnom postupku nije sudu dostavio dokaze, to se u smislu odredbe člana 110. Zakona o stečaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 16/16) ima smatrati da ista nije podnesena i da samim tim tužilac nema pravni interes za dalje vođenje parničnog postupka, slijedom čega je, pozivom na odredbe člana 109. stav 3. i 4. Zakona o stečaju, te odredbe člana 110. istog zakona, odbio tužbeni zahtjev, navodeći da je tužbu trebalo odbaciti, ali da je odluka u svakom slučaju negativna za tužioca.

Prvostepeni sud je odbio protivtužbeni zahtjev tuženog, cijeneći da su se stranke nalazile u materijalno pravnom odnosu po osnovu ugovora o privremenom korištenju poslovnog prostora od 07.06.2018. godine, koji je nesmetano funkcionisao do 17.09.2018. godine kada je tužilac obavijestio tuženog o raskidu ugovora shodno članu 7. istog ugovora, na šta je tužilac imao pravo u svako doba uz obavezu poštovanja otkaznog roka, što je tužilac i učinio, pa nalazi da ovako ponašanje tužioca nije protivpravno. Takođe, zaključuje da je tužilac nakon raskida ugovora, sve do početka novembra 2018. godine tuženom ostavljao dodatne rokove za preuizmanje stvari i ispražnjenje prostorija, što upućuje na to da na strani tužioca nakon raskida nema protivpravnog postupanja. Pored toga, prvostepeni sud nalazi da tuženi nije dokazao visinu potraživanja iz protivtužbenog zahtjeva, obzirom da je nalaz vještaka mašinske struke zasnovan na izvještajima drugog vještaka (od 02.11.2018. godine) i izvještaju „Finwelt“ d.o.o. Banjaluka od 11.01.2019. godine, koji su pribavljeni van sudskog postupka, pa se na nalazu i mišljenju vještaka mašinske struke nije mogla temeljiti odluka.

Drugostepeni sud je žalbe stranaka odbio i prvostepenu presudu potvrdio, temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24, u daljem tekstu: ZPP).

Pobijana presuda je pravilna.

Iz stanja spisa proizlazi da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 24.06.2019. godine Okružnom privrednom sudu u Prijedoru, da je u toku postupka tuženi (20.10.2020. godine) podnio protivtužbu, da je nad tuženim dana 24.10.2022. godine otvoren stečajni postupak, da je rješenjem tog suda broj 67 0 Ps 001203 19 Ps od 28.10.2022. godine prekinut parnični postupak zbog otvaranja stečajnog postupka nad tuženim, da je po prijedlogu tuženog, nakon što je stečajni upravnik tuženog izjavio da preuzima spor u ovoj pravnoj stvari, rješenjem broj 67 0 Ps 001203 19 Ps od 20.02.2023. godine postupak nastavljen, te se Okružni privrednom sudu u Prijedoru oglasio nenadležnim i predmet dostavio Okružnom privrednom sudu u Banjaluci, kao sudu pred kojim se vodi stečajni postupak nad tuženim.

Zbog toga su neosnovane tvrdnje tužioca iznesene u reviziji da postupak nije bio prekinut, jer su suprotne stanju spisa konkretne parnice.

Tužilac ne pobija utvrđenje nižestepeni sudova da nije podnosio prijavu potraživanja u stečajnom postupku, te da nije dokazao da je ista ikada razmatrana i da je njegovo potraživanje osporeno.

Otvaranjem stečajnog postupka prava stečajnog dužnika da upravlja i raspolaze imovinom koja pripada stečajnoj masi prelaze na stečajnog upravnika (član 105. Zakona o stečaju), a stečajni povjerioci ne mogu protiv stečajnog dužnika tražiti prinudno izvršenje (član 112. stav 1.). Potraživanja koja nisu dospjela do dana otvaranja stečajnog postupka, smatraju se dospjelim (član 90. stav 1. Zakona o stečaju). Stečajni povjerioci mogu svoja potraživanja ostvarivati samo u stečajnom postupku (član 110. Zakona o stečaju). Na ispitnom ročištu stečajni upravnik može priznati potraživanje, a u slučaju da potraživanje bude osporeno, stečajni povjerilac se upućuje da može shodno odredbi člana 174. Zakona o stečaju, u roku od 30 dana od dana održavanja ispitnog ročišta, pokrenuti parnicu i tražiti da se utvrdi osnovanost njegovog potraživanja, temeljem osnova navedenog u prijavi potraživanja, u iznosu i isplatnom redu navedenom u prijavi. Zakonska je pretpostavka da se stečajni povjerilac odrekao prava na pokretanje parnice ako tužbu ne podnese u tom roku.

Potraživanje tužioca da mu tuženi na ime duga isplati iznos od 523.536,83 KM, sa zakonskim zateznim kamatama, je novčano potraživanje i odnosi se na imovinu tuženog. Radi se o potraživanju koje nakon otvaranja stečaja nad tuženim (stečajnim dužnikom) ulazi u stečajnu masu, pa pravilno nalaze nižestepeni sudovi da to potraživanje tužilac može ostvarivati samo u stečajnom postupku, kao stečajni povjerilac, podnošenjem prijave potraživanja (član 110. i član 169. Zakona o stečaju).

Otvaranjem stečajnog postupka prekidaju se sudski, upravni i postupci pred arbitražama, ukoliko se odnose na stečajnu masu (član 109. stav 1. Zakona o stečaju), što znači da prekid postupaka nastupa po samom zakonu, a rješenje suda je deklaratornog karaktera. Shodno tome, i parnice o potraživanjima stečajnih povjerilaca koje su bile u toku se prekidaju po samom zakonu otvaranjem stečajnog postupka, ali se one nastavljaju samo u slučaju osporavanja potraživanja u stečajnom postupku, pa i u slučaju kada je stečajni povjerilac pokrenuo parnicu prije otvaranja stečajnog postupka.

Znači, ako je prije otvaranja stečaja tekla parnica, ona se prekida, a stečajni povjerilac, kome na ispitnom ročištu bude osporeno potraživanje, ovlašten je da u nastavku parnice vodi postupak samo u odnosu na prijavljeno i osporeno potraživanje, po deklaratornom tužbenom zahtjevu (da se utvrdi osnovanim potraživanje u određenom iznosu i da se svrsta u odgovarajući ispladni red, te izmijeni tabela prijavljenih i utvrđenih potraživanja), jer tada stiže aktivnu legitimaciju za podnošenje utvrđujuće tužbe. U parnici koja se nastavlja tužilac kome je potraživanje osporeno u stečaju, svoj kondemnatorni zahtjev treba izmijeniti u deklaratorni, jer u takvim parnicama sud utvrđuje da potraživanje postoji ili da ne postoji, što se može zahtjevati samo na temelju osnova navedenog u prijavi potraživanja, u iznosu i isplatnom redu navedenom u prijavi potraživanja koje je osporeno.

Kako tužilac nije podnosio prijavu potraživanja u stečajnom postupku, pa ni dokazao da je njegovo potraživanje osporeno, sud nije ni mogao da tužiocu u nastavku postupka naloži uređenje tužbenog zahtjeva u opisanom pravcu.

U situaciji kada tužilac, koji je stečajni povjerilac, ne podnese prijavu potraživanja u stečaju, sud treba kada se ispune uslovi za nastavak postupka tužbu odbaciti kao nedozvoljenu iz razloga što stečajni povjerioci mogu svoja potraživanja ostvarivati samo u stečajnom postupku. Međutim, kako se odluka o tužbenom zahtjevu pobija revizijom tužioca, a pravne posljedice odbacivanja tužbe i odbijanja tužbenog zahtjeva su iste za tužioca, ovaj sud je ostavio takvu odluku nižestepenih sudova na snazi.

Kod naprijed navedenog, ostali navodi tužioca izneseni u reviziji kojima ukazuje da je dokazao da mu je kao vlasniku objekta tuženi dužan na ime duga isplati iznos od 523.536,83 KM, sa zakonskim zateznim kamatama, nisu od značaja na drugačije presuđenje.

Revizijom tuženog neosnovano se osporava pravilnost odluke nižestepenih sudova o odbijanju protivtužbenog zahtjeva.

Tužilac je dana 17.09.2018. godine raskinuo ugovor o privremenom korištenju poslovnog prostora zaključen sa tuženim 07.06.2018. godine, na temelju člana 7. ugovora, te je tuženom ostavio otkazni rok od 30 dana, pri čemu ga je pozvao da izmiri režijske troškove i obavijesti tužioca o tačnom datumu napuštanja poslovnih prostorija. Nije sporno da je tužilac nakon raskida ugovora sve do početka novembra 2018. godine tuženom ostavljao dodatne/naknadne rokove za preuizmanje stvari i ispražnjenje prostorija, pa je pravilan zaključak nižestepenih sudova da na strani tužioca nema protivpravnog postupanja, a tako ni uslova odštetne odgovornosti u smislu odredbe člana 154. i 155. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04, u daljem tekstu ZOO).

Protivpravno ponašanje tužioca ne predstavlja ni to što je od 19.10.2018. godine predstavnicima tuženog onemogućio slobodan ulazak u poslovne prostorije (rješenje Osnovnog suda u Prijedoru broj: 67 0 Ps 000819 18 Ps od 10.01.2020. i rješenje Višeg privrednog suda u Bnjaluci broj: 67 0 Ps 000819 20 Pž od 12.11.2020. godine), budući da ove odluke tretiraju posjedovnu zaštitu, u kojem postupku se ne raspravlja o pitanjima izvan člana 313. i 317. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15, 18/16 i 107/19, u daljem tekstu: ZSP). Tužilac kao vlasnik stvari (poslovnih prostorija), shodno odredbi člana 126. stav 1. ZSP ima pravo da zahtijeva vraćanje iste od lica u čijoj se državini stvar nalazi. Osim toga, do datuma onemogućavanja ulaska tuženom u poslovne prostorije (19.10.2018. godine) protekao je rok od 30 dana od dana prijema obavještenja o raskidu ugovora (17.09.2018. godine), u kojem roku je tuženi bio dužan isprazniti prostorije.

S druge strane i nakon tog datuma tuženi je nastavio sa iznošenjem stvari, kako to slijedi iz korespondencije stranaka, dopisa od 22.10.2018. godine, kojim je tužilac tuženom ostavio dodatnih 15 dana roka za iseljenje i dopisa tuženog od 23.10.2018. godine, u kome je odredio termine za iznošenje stvari iz objekta u periodu od 24.10. do 03.11.2018. godine, a da je tuženi i nakon što je tužilac ušao u posjed nekretnina, iznosio svoje pokretne stvari u susjedni objekat do objekta tužioca, potvrdili su i svjedoci D.I. i A.B., čije iskaze tuženi nije doveo u sumnju.

Zbog toga je pravilan zaključak nižestepenih sudova da je tuženi, padanjem u docnju sa izvršenjem ugovorne obaveze iseljenja iz objekta, u smislu odredbe člana 324. stav 1. ZOO, preuzeo rizik propasti stvari, te da ne postoji uzročna veza između postupanja tužioca i štete nastale tuženom. Pored toga, i po ocjeni ovog suda, tuženi nije dokazao ni visinu potraživanja iz protivtužbenog zahtjeva, s obzirom da je nalaz i mišljenje vještaka mašinske struke zasnovan na izvještajima drugog vještaka i izvještaju „Finwelt“ d.o.o. Banjaluka koji su pribavljeni van sudskog postupka.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u izreci temeljem odredbe člana 248. ZPP.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju tuženog u iznosu od 5.923,12 KM je odbijen na osnovu odredbe člana 397. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 387. stav 1. istog zakona, obzirom da ovi troškovi nisu bili nužni za vođenje parnice, niti od značaja za zaštitu prava tužioca u postupku po ovom pravnom lijeku.

Predsjednik vijeća
Jadranka Stanišić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić